

[Uz Sākumlapu](#) > [Mācība, Tiesiskās Sadarbības Tīkli Un Aģentūras](#) > [Ireland](#)

Tiesnešu sākotnējā apmācība Eiropas Savienībā

Saturu nodrošina

Īrija

Īrija

Tiesneši

Vispārīgs apraksts

Īrijas tiesību sistēmas pamatā ir sacīkstes princips, nevis publiskās apsūdzības princips. Tiesu iestādēm un valsts prokuratūrai (Ģenerālprokurora (*DPP*) birojam), kas ir savstarpēji neatkarīgas struktūras, nav kopīgas apmācības. Visi tiesneši strādā pilnu slodzi un tiek iecelti pēc prakses gadiem.

Attiecīgā mācību iestāde ir Tieslietu padomes Juridisko studiju komiteja, un tā apmāca tikai tiesnešus, bet neapmāca prokurorus, juristus vai tiesu darbiniekus.

Tieslietu padome tika izveidota 2019. gadā, un kopš tā laika pastāv oficiāls juridiskās apmācības process. Kopš juridisko studiju direktora iecelšanas katram jaunieceltajam tiesnesim ir piedāvāta ievadapmācība. Šī ievadapmācība ir izveidota visiem jaunajiem tiesnešiem neatkarīgi no jurisdikcijas. Lai gan tā nav obligāta, katram tiesnesim ir jāievēro pamatotie priekšsēdētāja norādījumi.

Visi tiesneši, kas apgūst kursus, ir iepazinušies ar tiesvedību un parasti tiek norīkoti uz konkrētu tiesu, lai izmantotu šā tiesneša specialitāti vai prasmes. Tāpēc sākotnējās apmācības mērķis ir nodrošināt izcilību pieejā ētikai un tiesu iestāžu rīcībai un dot iespēju apgūt tiesu vadību tiem, kuriem lēmumu pieņemšanā ir maza pieredze vai tās nav vispār. Tiek rīkoti ētikas darbsemināri, tiesu dinamikas un vadības darbsemināri, kā arī darbsemināri par procesuālo taisnīgumu. Visiem jaunajiem tiesnešiem tiek norīkoti mentori, kas ir oficiāli apguvuši efektīvas mentorēšanas un komunikācijas prasmes, īpašu uzmanību pievēršot arī ētikai rīcībai.

Juridisko apmācību pilnībā izstrādā un vada tiesneši. Juridisko studiju direktoram, kas pilda Augstās tiesas tiesneša pienākumus, palīdz Juridisko studiju komiteja, kuras sastāvā ir tiesneši no visām jurisdikcijām, ar mērķi izveidot ikgadēju apmācību programmu visiem tiesnešiem. Tā kā šai apmācībai norit tikai otrais gads, tā joprojām ir agrīnā attīstības posmā, un tāpēc konkrētas apmācības jomas ir vēl jāpilnveido.

Uzņemto praktikantu skaits ir atkarīgs tikai no konkrētajā gadā iecelto personu skaita. Īrijā ir vismazākais tiesnešu skaits uz vienu iedzīvotāju Eiropā, kā arī neliels iedzīvotāju skaits. Nereti apmācība tiek sniegta vienam tiesnesim, kurš par to tiek informēts tikai nedēļu iepriekš. Valstī ir mazāk nekā 170 tiesnešu, un starp tiesnešu iecelšanu amatā var paiet mēneši, kas apgrūtina ievadapmācības iepriekšēju plānošanu un apmācības organizēšanu grupās.

Apmeklējiet Juridisko studiju komitejas tīmekļa vietni [šeit](#).

Pieklūve sākotnējai apmācībai

Lai personu varētu iecelt tiesneša amatā, tai ir jābūt praksē nostrādājušai par juristu minimālo laikposmu un praksē izrādījušai tādu kompetences un godprātības pakāpi, kas atbilst attiecīgajam amatam. Tāpēc attiecībā uz Īrijas tiesu iestādēm ir grūti sniegt konkrētu informāciju par pieklūvi un pieņemšanu darbā. Ir Tiesnešu iecelšanas amatā konsultatīvā padome, kas ir neatkarīga un likumā noteikta struktūra, kuras sastāvā ir juristi un dalībnieki

bez juridiskās izglītības un kura saņem pieteikumus, atlasa tos, kam ir atbilstoša kvalifikācija, un nosūta šos vārdus un uzvārdus valdībai iecelšanai amatā saskaņā ar Konstitūciju. Kandidātu var iecelt tiesneša amatā arī tad, ja viņš nav iesniedzis pieteikumu Tiesnešu iecelšanas amatā konsultatīvajai padomei, taču tā notiek ļoti reti.

Lai personu ieceltu Augstākajā tiesā, Apelācijas tiesā vai Augstajā tiesā, tai ir jābūt praktizējušai jurisprudenci vismaz 12 gadus. Lai personu ieceltu apgabaltiesā vai rajona tiesā, tai jābūt praktizējušai jurisprudenci vismaz 10 gadus. Realitātē ieceltajām personām ir daudz vairāk praksē pavadītu gadu, nekā paredz minimālā prasība. Visām padomes ieteiktajām personām juridiskajā praksē ir jābūt apliecinājušām tādu kompetences un godprātības pakāpi, kas atbilst attiecīgajam amatam, un jābūt piemērotam raksturam un temperamentam. Padomes gada ziņojumi ir [šeit](#).

Apmeklējiet Tiesnešu iecelšanas amatā konsultatīvās padomes tīmekļa vietni [šeit](#).

Sākotnējās apmācības formāts un saturs

Jauno tiesnešu juridiskajā apmācībā, kam tagad norit otrais gads, par prioritāti ir izvirzīta ētika, mentorēšana, iepazīstināšana ar pienākumiem un mazaizsargāti liecinieki tiesā. Pēdējā mēneša laikā visas apmācības notika tiešsaistē, bet pirms tam bija iespējams organizēt ievadapmācību klātienē nelielās grupās. Mentorēšana un ētikas apmācības ir galvenokārt notikušas tiešsaistē.

Ētika — praktikantu uzmanība tiek vērsta uz Īrijas Konstitūciju un Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, savukārt diskusija par ētiku ir saistīta ar Bangaloras principiem. Ir izveidota slaidu prezentācija, kura sākotnēji tika veidota uz Anglijas un Velsas Juridiskās koledžas izveidotās prezentācijas bāzes, bet kurā tagad ir daudz vairāk Īrijas materiālu un atsauču. Grupas, kurās katrā ir ne vairāk kā seši tiesneši, sanāk kopā, lai apspriestu slaidus, kuros pēc kārtas apskatīti attiecīgie principi, aplūkojot dažādus praktiskus ētikas jautājumu piemērus. Pēc tam tiek izdalītas vairākas lietas kopā ar slaidiem, lai atgādinātu dalībniekiem kursa saturu. Mācību mērķi ir nodrošināt, ka tiesneši pārzina tiesu iestāžu rīcības principus un spēj piemērot šos principus visām ētikas dilemmām, kas rodas viņu darba laikā tiesā.

Mentorēšana — visiem pirmās instances tiesnešiem uz pirmo gadu tiek norīkots mentors. Koleģiālajām tiesām ir atšķirīga dinamika, un parasti ieceltā persona jau ir pildījusi pirmās instances tiesneša pienākumus. Apmācību veic pieredzējis mentorēšanas pasniedzējs, kas iepriekš strādājis par advokātu un ieguvis amatu pēc iepirkuma konkursa procesa, kurā uz līgumu par juridisko mentoru apmācību bija pieteikušies trīs subjekti.

Iepazīstināšana ar pienākumiem tiesā — visi jaunie tiesneši prioritārā kārtā apgūst ētikas kursu un pusi dienas kopā ar kolēģiem arī pavada tiesā, kur viņiem izskaidro un ar viņiem apspriež procesuālo taisnīgumu un tiesu dinamiku. Turklāt jaunam tiesnesim ir iespēja piedalīties sēdēs un uzklaut dažādus izskatāmos pieteikumus un pirms pirmās sēdes tos apspriest ar kolēģiem.

Mazaizsargāti liecinieki — Nīderlandes Juridiskās apmācības skola (*SSR*) ir palīdzējusi izstrādāt programmu, kuras mērķis ir palīdzēt Īrijā labāk īstenot Direktīvu par cietušajiem, un tā ietver pilnu pieredzē balstītas mācīšanās dienu, kas beidzas ar lomu spēli, kurā cietušo tēlo aktieris. Sākotnējā apmācība ilga divas dienas, jo apmācāmie tiesneši arī mācījās nodrošināt apmācību saviem kolēģiem. Mācību mērķis galvenokārt bija izvairīties no nevajadzīgas cietušo atkārtotas traumatizācijas tiesas sēdēs. Metodika ietvēra dažādus runātājus no attiecīgām nevalstiskām organizācijām (kuri iepazīstināja ar cietušo viedokļiem par tiesas procesu), vingrinājumus un informāciju, kas deva iespēju paplašināt un padziļināt juridisko izpratni par traumām, attiecīgo Īrijas un ES tiesību aktu par cietušajiem izskatīšanu un lomu spēli, kurā informāciju varēja izmantot praksē. Pēdējos divos šādosursos pasniedzēji ir bijuši Īrijas tiesneši, kurus apmācījuši kolēģi no Nīderlandes, kas joprojām ir pieejami uzraudzības un pārbaudes veikšanai.

Lielāko daļu pirmā gada pēc iecelšanas direktore pavadīja juridiskās apmācībasursos, sākotnēji koncentrējoties uz apmācības principiem, iepazīstināšanu ar pienākumiem un ētiku. Šajā saistībā direktore 2020./2021. gadā ir apmeklējusi vismaz 15 Eiropas Tiesiskās apmācības tīkla (*EJTN*) kursu un lekciju, 3 kursus, ko vadīja Anglijas un Velsas Juridiskā koledža, kā arī dažādus seminārus Skotijā un Ziemeļīrijā.

Tā kā visiem jaunajiem tiesnešiem ir juridiskā kvalifikācija un viņi jau daudzus gadus ir praktizējuši jurisprudenci, juridiskās angļu valodas mācīšana nav nepieciešama. Pēc iecelšanas amatā tiesnešiem, kuri vēlas uzlabot savas valodu prasmes pirmajā oficiālajā valodā, proti, īru valodā, ir pieejami konkrēti kursi, lai palīdzētu viņiem vadīt lietas, kas notiek īru valodā.

Papildus iepriekš minētajam tiesnešu rīcībā ir dažādas tiesnešu grāmatas un rokasgrāmatas, ko sagatavojuši Tiesu dienesta nodarbinātie juridiskie pētnieki.

Juridisko studiju komitejas nodrošinātajā apmācībā 2022. gadā lielāka uzmanība tiks pievērsta ES tiesību un materiālo tiesību projektiem, kas paredzēti jauniem tiesnešiem.

Sākotnējās apmācības beigas un kvalifikācijas process

Pēdējais jautājums par eksāmenu vai turpmāku darbā pieņemšanas procedūru pēc apmācības pabeigšanas nav attiecināms uz Īriju. Pēc iecelšanas amatā tiesnešus nevar atcelt no amata, izņemot gadījumus, kad tiek ierosināts impīčments par amata pienākumu pārkāpumu vai rīcībnespēju, un tādā gadījumā katrā no abām *Oireachtas* (Īrijas parlamenta) palātām būtu jāpieņem rezolūcija.

Prokurori

Šis saturs nav iesniegts.

■ Lapa atjaunināta: 04/06/2026

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.